

R e s p u b l i c a

Číslo 25. výročí Února v západním tisku.

Belgický deník "L'Espresso" píše, že vraždi předcházelo zasedání ÚV KSČ, které mělo sloužit na poradu především personální záležitosti, včetně i záležitostí v nejvyšší funkci - změny v obsazení úřadu prezidenta. Na oslavě Února přijel i nejvyšší představitel KSSS L. Brežněv. V předvečer oslav došlo k odhalení sochy Klementa Gottwalda před budovou Ústředního výboru KSČ. Charakteristické je i to, že na odhalení mostu přes Nuselské údolí se čekalo až k tomuto datu, při němž došlo i k pojmenování této gigantické stavby na most Klementa Gottwalda. Úned po zasedání ÚV došlo k zasedání KS Slovenska, na němž však odezněly jen oslavné projevy podle běžných zvoklostí, neboť všechny záležitosti i za Slovensko byly vyřešeny na zasedání ÚV v Praze. Ze všech těchto skutečností lze usuzovat, že touto oslavou tirádou na adresu K. Gottwalda chce režim dokumentovat jakousi rehabilitaci jeho osoby, neboť i za režimu A. Novotného se začalo pochybovat o čistých úmyslech tohoto "malého československého Stalina". v celém Československu lze pozorovat pseudorevoluční náladu, která má daleko ~~xxxxx~~ k hrdošti než výsledky pětadvacetiletého budování. Rehabilitace K. Gottwalda se uskutečňuje i přesto, že je již dávno známá jeho odpovědnost za masové deportace do pracovních táborů, odpovědnost za vykonstruované procesy i proti vlastním stoupencům viz známý proces s Rudolfem Slánským při němž šel spolu s jinými vysoce postavenými soudruhy v celkovém počtu 11 osob na popraviště. Za zamyšlení stojí snad jen tožžeho obět G. Husák stojí v současné době v čele ÚV jako první tajemník.

Francouzský list "Combat" píše, že nejsou již pochybnosti o tom, že Stalinovo "ultimatum" Praze oorganisoval sovětský velvyslanec v ČSR Zorin. Západoněmecká stanice Deutsche WELLE vev vysílání pod názvem "Moskevské šnůre" konstatuje, že Praha se neodvažuje jít po cestě i jen trochu blízké cestě po roce 1968 z čehož vyplývá, že sovětska přísnost vůči ČSR trvá i nadále jako odvěta za to, že Československo porušilo dosavadní pravidla hry. Zdá se, že se v československém vedení vytvořily dvě skupiny, z čehož na čele té mírnější stojí Husák, Svoboda proti nimž vystupují "ještěřáci" Indra, Štrougal. Současně, však nikdo nepochybuje, že u moci v Československu stojí především sovětská pání. V podstatě jsou to titíž, kteří připravili před 25 let, únorový puč v moskevském Kremlu. O situaci v Československu svědčí to, že dnes už musí být výsledky tohoto puče chráněny tisíci sovětských vojáků, jež mají zaručit podošnost středoevropského satelitu. Sovětská pánové se obávají, že by mohl znovu v ČSR začít 68 rok. Rehabilitace Klementa Gottwalda jež se v současné době v ČSR odehrává je podle západních komentářů vlastně znovu nastolením stalinismu. List "Der Tagesspiegel" k tomu píše: zřehvíte oslavu 25. výročí Únorových událostí jež se udály především Světům. Oslavná tiráda na Gottwalda, lidové válce a Pušike jít nikomu nepřekvapí. Při oslavách Února v roce 1968 bylo sice méně vložekslavy, ale š to víc pociťován rozhodnutí o vyrovnání se s chybami. Komunisté tvrdí, že mělo o pč, ale o rozhodnutí většiny národa. Jak vysvětlit další události jež následovaly - o 14 dní později smrt Jana Masaryka, mohutná vlna emigrace, řada popravených a zatčených. Komunisté opět vysvětlují - Československo se normalizovalo. Nazove "Der Tagesspiegel" dává - kdo převezme místo A. Dubčekovi? Mělo vše sčítáno při stádní, i když v roce 1968 dne S. doba přišel z Mosvy, do Prahy tento telegram - smradní generál je neodolatelně apolitický, významit. Dnes se to již Mosvě nezda.

Britský list "Times" konstatuje, že doštední předseda oslav byl Leonid Brežněv, s značným demokracitickým proes. Po skončení s A. Dubčekem se Československo stal bezvýhradně stát v rukou Mosvy. A aby se vláda v Kremlu dobře spole to již najít desetitisíce sovětských vojáků umístěných v ČSR.

Komentář ze stranice "Svobodná Evropa" k 25.výročí Únoru, od Karla Jezdinského

Cesta na kterou šel všechny lidi a která byla zahájena v roce 1948 byla zklamání, neboť hned po Únoru došlo k likvidaci demokracie. Na současná oslavy do Prahy přijel i Leonid Brežněv, který chtěl tímto i dokumentovat, že je s Gustavem Husákem plně spokojen. Dá se říci, že dr. Husák je na vrcholu moci. Tímto komentářem bych chtěl upozornit na charakteristickou tečku ze oslavami. V záplavě komentářů dnešního tisku v Československu lze bez velké námahy vyčíst zkreslení z dat i těch lidí jež se tvářili jako by sloužili jménem lidu. Znovu lze pozorovat, že mnozí lidé se opět snaží dělat t.zv. dvorní historii. Domnívám se, že to brzo pocítí. Tito dvorní historici mají již svou tradici. Pálají dokonce i dokumentární fotografie. Je již té dobou znám případ fotografie právě z 25.2.1948 na němž je právě vedle Klementa Gottwalda napravo nápadná mezera, kde stál Vlado Clementis a při projevu půjčil k Gottwaldovi teplejší pokrývku hlavy - svoji beranici a sám si vzal jeho klobouk. Clementis i s kloboukem musel zmizet, ovšem jeho beranice na Gottwaldově hlavě slouží dodnes ~~xxxxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ propagandistick účelům. Na neštěstí Clementis nezůstal jen na fotografii, vzeli mu i život a beranice jen ta zůstala. Jen beranice, věci neživé nebyly na závalu pro rodící se socialismus se stalinskou tváří. Vraťme se však do dnešních dnů. 25.2.1973 Bratislavská "Pravda" se propůjčila k uveřejnění již dříve odsouzené a usvědčené vyretušované fotografie s Gottwaldem bez Clementise. Slovenský "Lud" však uveřejnil k tomuto výročí fotografii s Clementisem. Je třeba ocenit odvalu bude jí zapotřebí pro příští rok asi více. Že se tento snímek objeví v orgáně KSČ Slovenska o němž měl Clementis velké zásluhy je přinejmenším ošklivou lapálií, kdyby se jednalo jen o jedno zkreslení skutečnosti v tomto deníku. Dvorní historici se činí ve vyretušování i novějších fotografií domnívajíc se, že československý lid přehlédne tuto neetydatost. Na fotografiích z roku 1968, z období veleb presidenta Svobody při cestě do Vladislavského sálu byl vyretušován bývalý generální tajemník, který kráčel po jeho boku.

Dohoda mezi Vatikánem a vládou ČSSR.

Po mnoha jednáních mezi Vatikánem a vládou ČSSR došlo k utavení několika biskupů na doposud prázdné diecéze. Na uprázdněný stolec v Banské Bystrici dosedne biskup Josef Feranec, na biskupský stolec ve starobylé Nitře biskup Ján Pastor. V Trnavě byl ustaven na biskupský stolec apoštolský administrátor Julius Gabriš a do Olomouce byl dosazen monsignore Josef Vrána jako apoštolský administrátor. O Josefu Vránovi byly pochybnosti až na nejvyšších místech ve Vatikáně. Podmínkou jeho jmenování bylo, že se vzdá veškeré činnosti v hnutí "Pacem in terris". Od tohoto jmenování bude monsignore J. vrána odpovědný jen papežovi. Monsignore Josef vrána působil v hnutí "Pacem in terris" čehož se musel dobrovolně vzdát. Charakter hnutí "Pacem in terris" byl v rozporu s názory svatého Otce a naše duchovenstvo do hnutí vstoupilo většinou jen pod nátlakem úřadů. Podle novin "Stuttgerten Zeitung" bylo ustavení nových biskupů do funkcí výsledkem tajného vyjednávání mezi zástupcem československé vlády Karlem Hrbzou a arcibiskupem Caesarolim s monsignorem Kellym. Zdá se, že to byl první krok ve vyjednávání mezi církví a vládou ČSSR. Zdá se, že cesta k úplné normalizaci je ještě velmi dlouhá jak praví list "La libre Belgique" k čemuž podotýká, že týdeník "Obrana lidu" napsal v minulých číslech, že vatikán bojuje za cíle imperialismu. xz

Na vysvěcení biskupů přijede do ČSSR sám arcibiskup Caesaroli, jenž vykonává ve Vatikáně v podstatě funkci ministra zahraničí.

Dr. Alexandr Heidler ve vysílání "Svobodná Evropa" k této dohodě podotýká : V Československé republice zbývá ještě 8 diecézí, které jsou bez biskupů a apoštolských administrátorů. Jsou to České Budějovice, Brno, Spiš, Košava, Prešov a další. Praha v době, kdy bude oslavovat ustavení biskupského stolce v 1000 letém výročí nemá doposud arcibiskupa. Rovněž i na Slovensku v rámci federalizace by měl být ustanoven arcibiskup, čemuž doposud vláda v ČSSR brání. Již od uchopení moci v roce 1948 dochází k nepřetržité permanenci vikářů podle zvole vládních úřadů. Není ustaven ani kardinál ať český nebo slovenský. Vládní úřad, se snaží vyvolávat dojem náboženské svobody, ale jen potud a do té míry, aby to nepřineslo zvýšení religiozity.

Papež měl pochybnosti o vhodnosti Monsignara Vrány, nakonec ale učinil ústupek vládním místům, vzhledem k tomu, že ho může kdykoliv odvolat a jako podzámku mu určil vzdání se aktivity ve vládní organizaci kněží "Facem in terris". Ovšem i přesto mají biskupové a v mnoha důležitých záležitostech svézánně ruce na př. v od roku 1949 nemohou bez státního souhlasu přeložit kněze ani ho udržet na svém místě, neboť stát může kdykoliv odejmout státní povolení k výkonu kněžské činnosti. To není ovšem hlavní způsob porušování náboženské svobody, jedním z hlavních a v rozporu s Ústavou je nátlak na školní děti a jejich rodiče.

Na Západě se v současné době dosti diskutuje o tom, že papež byl prostřednictvím svých vyjednavačů značně povolav v jednání s vládou. Avšak jen budoucnost ukáže jak se jmenování biskupové zůstane pronásledovaných kněží, nově jmenování zabránilo náboženská, že by církve v Československu zůstala bez legální hierarchie. Papež Pavel VI. je toho názoru, že je třeba zachovat alespoň minimální soustavné legální činnosti. A navíc je přímo povinností biskupů zůstat se pronásledovaných a odvolávaných kněží. Dnešní náboženské poměry u nás jsou daleko ze roku 1781 v němž byla vyhlášena náboženská tolerance.

Agostino Casaroli vatikánský státní sekretář dohlíží nad výhradní svrhou, aby se zúčastnil na vysvěcení biskupů, který bude v sobotu v Nitře a v neděli v Olomouci. Bude to významná událost, neboť jen málo biskupů mohlo dosáhnout na svůj stolec v našich zemích. Je to litavský biskup Trachta, spočtelský administrátor Romášek v Praze a světle biskup Matoušek rovněž v Praze. Vysvěcení se rovněž účastní šp. vláda, spoluprací při vyjednávání s pozdějšími stolicí.

To uzavření dohody sloužil papež k českým a slovenským pouzovníkům ve Vatikánu, kde řekl, že k uvedené dohodě se došlo po mnoha těžkých jednáních a učinili-li nějaké ústupky pak jen proto, že pošli se náš národ s velkou láskou.

Západoněmecké agentura DPA dodává, že v současné době je neobozeno v Česku 7 diecézí z 12 s jedné administraturou. Během 25 let režim neodmítl ve svých diecézích na církve. Kdožilo se mu zvířit všechny semináře až na dva. Počet kněží klesl o 1/3. Útoky režimu se opět obnovují - v minulých dnech byl napaden Monsignore Tomášek známý zeprodancem režimu Josefem Flóberem. Komunisté netěhají ani k tomu, že Erize Kadlecová bývalá zástupkyně vlády Česka z let 1968-1970 je uklízečkou v restauraci.

Západoněmecké noviny "die Welt" k tomu poznamenávají J. Vrána je bývalý úzký spolupracovník Antonína Novotného a považuje jeho stanovění za jistý podstatný ústupek Vatikánu, vatikán se z východoevropských zemí doposud zcela dohodl jen s Jugoslávií. Poľská vláda zatím ještě stále věhá lit podle jugoslávského vzoru. v Maďarsku ne jsou rovněž všechny diecéze obsazeny, a kardinál Mindszenty stále v exilu. Z dosavadních jednání zatím vyplývá asi to, že papež bude muset se kategoricky Mindszentyho vzdát, neboť je zásadně pro maďarské vládní místo nepřijatelný. v SSR se doposud nepodařilo zvětšit pro katolickou církev větší prostor.

Akční program po 5 letech.

Právě před pěti lety byla ustavena komise pro vypracování Akčního programu KSČ. Za jedním stolem zasedli k jednání vedle Alexandra Dubčeka i Antonín Novotný i Josef Lenárt. Úkolem Akčního programu mělo být v první řadě sjednocení všech občanů naší země. 28. II. 1968 se sešlo předsednictvo KSČ, kde byl přijat nástin Akčního programu a toho dne jsem se rovněž dozvěděl o sjednoceném úsilí všech pracovníků ustanovené komise jejímž vedoucím byl Drahomír Kolder. Je jistě ironií osudu, že to byl právě on, kdo rovněž připravoval i pookupační politiku. Na vypracování se svorně vedle sebe podíleli Jaroslav Kožešník i Eduard Goldstücker. Komisi bylo nápomocno v práci asi 75 na slovo vzatých odborníků - špičky naší vědy. Vzpomeneme ještě několik jmen, kteří sdílejí v současné době odlišné osudy : Pavel Auersperg, historik Kaplan, Mlynář, Fojtík. Jak rozdílné osudy potkaly na příhled historika Kaplana a členu UV Fojtíka. Jeden ve vězení, druhý v nejvyšších funkcích. Přitom všichni společně připravovali jakýsi antiúnor. Zatímco Mlynář a Kaplan zmizeli v propadlišti normalizace Fojtík a Auersperg jako spoluataři z dubna 1968 a kteří jedním dechem vyslovovali souhlas s myšlenkami Akčního programu a s jeho demokratickými pravidly, jsou u otěží moci.

Návštěva Lučka Pachmana ve Vídni.

Rakouský tisk věnoval návštěvě Lučka Pachmana velkou pozornost. Přijel na pozvání Výboru spolupráce mezi ČSSR a Rakouskem. Jeho návštěva vyvolala živý zájem u rakouské veřejnosti. Na tiskové konferenci byla věnována Pachmanovi mimořádná pozornost. Nejrozšířenější rakouský list "Kurier" jí věnoval celou stránku. Upozorňuje v ní, že současná emigrační vlna chce doma říkat pravdu tak jak to chtěla emigrační vlna v roce 1948. A která má stále co říci právě k výročí Února. Rakouský deník cituje časopis "Student" z roku 1968 kde bylo poskytnuto místo členu aparátu nekomunistické strany Čermákovi. Ten doslova říká, po přeřazení našich sekretariátů milicí jsme se museli s rukama vzhůru obrátit ke zdi. Dnes je sice pravdou, že Husák zavedl v zemi klid, ale i Biafru ducha. V Československu se opět jedním dechem ocenuje sovětský vzor a lid žije pod nadvládou uchvatitelů moci. Pražské jako bude stále přitažlivé, neboť nemělo mrtvé. Jeho myšlenky stále žijí i když masová opozice neexistuje.

Pachman na konferenci odhalil smysl t. zv. pracovních prověrek, jež mají pod pláštíkem jakési objektivity skrýt porušování lidských práv. Výsledkem těchto prověrek bylo jen v Praze propuštění 40.000 lidí s posudky s nimiž nemají valné naděje na získání lepšího místa odpovídajícího jejich kvalifikaci. Nejrozšířenější metody zastřehování nestačily na to, aby v lidech zanikla touha po "novém pražském jaru". Úsilí opozice má zatím velmi malý prostor. Vzdálená naděje pro zmírnění tlaku sovětského bratra se očekává v důsledku rivality s Čínou, což však nemusí nutně znamenat zásadní obrat.

Amnestie v Československu, která se očekávala se vztahuje pouze na ty jež opustili ČSSR a ničím se na v zahraničí neprovinili. Je vidět, že tvrdé křídlo v KSČ se opět prosadilo.

Členové výboru se dále zabývali otázkou jak lidem v ČSSR. Z diskuze vyplynulo, že je třeba nadále zvyšovat vzájemné kontakty, zvýšit zájem o události v Československu. Jeden z vedoucích činitelů této organizace měl tento názor, že lidem neprospěje budeme-li říkat, že tam se žije špatně, ale již dnes je jasné, že jedině s uvolněním mezinárodního napětí a kdy bude zcela jasné, že válka již nehrozí, je naděje, že se i u nás uvolní sovětský tlak.

Na tiskové konferenci Lučka Pachmana ve Vídni, kde hovořil o sociálním a politickém útlaku těch jež s režimem nesouhlasí bylo 800 lidí v hale.

Ceausescu do Prahy.

Rumunský šéf komunistické strany a nejvyšší představitel Rumunska má v prvních březnových dnech navštívit Prahu, kam má přijet na pozvání dr. Husáka. Podle listu "Die Welt" se takto schůzka hodnotí jako do doklad úplné normalizace mezi oběma stranami od roku 1968. Je dostatečně známo, že rumunský představitel byl posledním státníkem jenž navštívil Československo před invazí. A zejména potom se dal několikrát slyšet, že s postupem 5 zemí nesouhlasí.

"Der Spiegel" o Československu.

V Praze se slavilo 25. výročí Únorových událostí na kteréžto oslavy přijel i Brežněv do Prahy. Zdá se, že se mu znormalizované Československo již líbí. Po třech vlnách čistek v KSČ se z této strany stala totálně izolovaná skupina. Takže i Brežněv musí upozornit na pokusy o smíření se s inteligencí k prosazení většího vlivu na národ. Jedním z důvodů je rovněž i uklidnění soudruhů v Itálii a Francii a v neposlední řadě i praktické důvody pro zdárný průběh konference v Helsinkách. Hřbitovní ticho se už do erasmusensálu normalizace nehodí. U Josefa Sarkovského, Oldřicha Černíka a býv. ministra zahraničí Hájků byla delegace sovětských novinářů jež měla vysondovat za jakých podmínek by byli ochotni znovu spolupracovat s režimem.

V září loňského roku přibyla do Československa delegace vysokých stranických funkcionářů z NDR, která rovněž poskytovala rady o tom jakým způsobem zacházet se vzpurnými intelektuály. Hlavní slovo měl již zdřívějška nechvalně proslulý prof. Hager, který konstatoval, že i v NDR mají čas od času potíže s takovými nespokojenci, třeba je však brát jako umělce. Ministr kultury Hofmann dokonce nastínil plán k podchycení zájmu u těch kteří jsou z kritických let méně kompromitovaní, ale literárně přinejmenším stejně známí svými publikacemi na západě.

Profesor Hager jmenoval i nějaká jména - Hrabal, Neff, Otčenášek. Speciálně Hrabal panu profesorovi přímo učaroval, vždyť prohlásil, když ho nebudete tisknout v Československu tak ho tedy vydáme x my v NDR.

Za 4 týdny po tom se nechal slyšet i Gustáv Husák, který hovořil o trpělivosti vůči talentovaným lidem. Zdá se skutečně, že je v proudu jakási "měkká vlna". Jako dokumentace by mohl sloužit příklad profesora Františka Janoucha - českého atomového fyzika, který napsal dopis ministru školství Havlínovi v němž si stěžuje, že nemůže publikovat v odborných časopisech a po rozhodnutí G.Husáka může zes uveřejňovat. Boj o "novou měkkou vlnu" však není ani zdaleka rozhodnut.

Výročí LL.
Milan Schulz

1.3.1968 vyšly poprvé před pěti lety LL po několikaměsíční přestávce, kdy byly vydávány pouze vladní Literární noviny pod taktovkou Dr. Jana Zeleňky, současného ředitele československé televize.

V prvním čísle byl úvodník filosofa P.Kosíka nazvaný "Rozum a svědomí". V dalších číslech se to jen hemžilo jmény E.Goldstüker, Procházka, Kundera, Šotola, Sviták, J.Werich, Kohout, Lederer, Batěk, Kliment, Mlynář, E.Fischer téměř jako dnešní černá listina zakázaných autorů. Ludvík Vaculík měl v prvních číslech článek jehož motivem bylo "jak žít a nechat žít, to je první lidská otázka". A.J.Liehm ve svém článku psal na téma výměna sil v ÚV poprvé od Leninovy smrti proběhla bez použití síly. Velký úspěch měla i anketa "Odkud, s kým, kam". Jeden satirik napsal :

Odkud - Bedřich Smetana - Z českých luhů a hájů

S kým - Aloisem Jiráskem - Proti všem

Kam - Vasilijem Ažajevem - Daleko od Moskvy

Tim se samozřejmě zapsal do análů kontrarevoluce. Literární listy - LL byly vybojovány Svazem spisovatelů. Původní název Literární noviny byly změněny na LL s podtitulem Literární noviny ročník XVII. Literární listy - LL se vždy držely názoru velkého českého hrdiny, který roku 1415 ~~první~~ řekl : "kdyby koncil prohlásil, že máš jen jedno oko a i kdyby to tvrdil celý svět neuvěřil bych tomu bez odporu svého svědomí."

Divadlo v okupovaném Československu.

V divadle S.K.Neumanna měla divadelní premiéru hra Vojtěcha Trapla "Tobě zvonit hrana nebude". Námět si autor čerpal z roku 1968 ze známé historiky jednoho slovenského města v němž dav takřka uštvál ženu za to, že její muž kolaboroval s okupačními vojsky. Za námět si autor zvolil ojedinělou příhodu, při čemž stovky horších tragedií z nichž některé skončily smrtí se nenapsaly. Téma hry zní - období krise bylo způsobeno pomýlením osob t.j. jednotlivců a ne systémem. Systém byl dobrý, ale skupinky lidí do systému vnikly a rušily jeho činnost. Hra vyústuje ve vizi, kdy stačí tyto pomýlené lidi napravit eventuálně potrestat a bude nám dobře. Podle této hry se skutečně postupuje v doopravdovém životě a tisíce lidí přišli o svou práci a živobytí.

Většina národa ví o jiném výkladu. Ví o tom, že bylo poprvé dovoleno za komunistické éry kritizovat držitelku moci, ví, že u nás došlo k deformacím a událostem jež neplnou z lidí našich národů, ale ze systému moci. Komunistický historik napsal v červnu 1968, že politický systém se opíral o monopol KSČ, následovalo opojení funkcionářů z moci. V celém státě se usadil stav, kdy výklad zákonů byl posuzován jen z mocensko-třídního hlediska a takováto koncentrovaná moc v rukou jednotlivce či skupiny neměla zábrany v porušování i stávajících zákonů jež si sama vytvořila a i u soudů měly hlavní slovo jisté komise KSČ. Centralistický monopol byl organisoveně používán ještě dále až došlo k potlačení práv a občanských svobod.

Havarie polského vojenského letounu.

Poblíž Štětína havarovalo letadlo polské armády Antonov 24. Na palubě letadla byli československý federální ministr vnitra Radko Kaska, polský ministr vnitra, jejich doprovod a též i člen ÚV KSČ Michal Kudzej. Celkem zahynulo asi 15 osob. Letadlo se zřítilo při přistávání asi 6 km od letiště. Radko Kaska - od roku 1960 je členem ÚV a od r. 1970 ~~je~~ fed. ministrem vnitra.

Premiera nové hry Pavla Kohouta.

V Düsseldorfu v západním Německu byla světová premiéra hry Pavla Kohouta "Ubohý vrah". Hra měla velký úspěch u jinak chladného düsseldorfského obecnictva. Byla napsána podle předlohy ruského spisovatele Leonida Anrejeva jenž zemřel v emigraci roku 1919. Zástupci divadla hovořili po telefonu s Pavlem Kohoutem v Praze při čemž jim P. Kohout sdělil, že nemohl přicestovat do Düsseldorfu na premieru, neboť mu na jeho žádost ministerstvo kultury ani neodpovědělo. Agentura DPA k tomu poznamenává: jak zmatené a přechodné je vítězství pravdy ve své recenzi hry. Deník "Die Welt" zdůrazňuje, že P. Kohoutovi nebylo dovoleno vycestovat a zúčastnit se na své premiéře, i když se jedná o vyloženě nepolitickou hru a některé narážky na diktatury jsou značně všeobecné. Dá se očekávat, že hra "Ubohý vrah" se brzo dočká svých premier i na dalších jevištích. Podle novin "Muncher Merkur" byl k ní rovněž P. Kohout inspirován vztyčenou президенstkou vlajkou na pražském hradě s nápisem "Pravda vítězí" na niž se ze svého pokoje Pavel Kohout každý den dívá.

Hrdina je vrah Geršencev, děj se odehrává v jedné psychiatrické léčebně v Petrohradě na začátku tohoto století. Je to jakási vrahova zpověď s meditacemi o rozumu. Mimo Pavla Kohouta zčeřil hladinu západních uěmleckých kruhů i režisér Vojtěch Jasný, který je trvale usazen v Salzburku. Svým posledním dílem "Vysněný tanečník" si vysloužil nepochopení diváků a rozpačité krčení ramen. Jeho předcházející dílo "Maják" mělo podstatně větší úspěch.

Delegace sovětů na cestě do Finska.

Podle západoněmeckého listu "Die Welt" přijedem zanedlouho do finského hlavního města delegace sovětských funkcionářů k oslavám 20. výročí uzavření smlouvy o přátelství a pomoci mezi SSSR a Finskem. Bude to jubilejní oslava v době kdy Západ se staví kriticky k Finské neutrální politice. Oficiální reakce v Helsinkách je poněkud podrážděná na adresu Západu. Ministerský předseda Finska se dal slyšet, že žurnalisti ze Západu s Finskem špatně smýšlejí. Přesně prý se dá stanovit čas, odkdy se objevily tyto zprávy a sice potom co Finsko prohlásilo, že bude provádět aktivní neutrální politiku. Prezident Kekkonen již v roce 1970 prohlásil, že neutralita není strnulá. Achilovou patou této neutrální politiky je právě smlouva o přátelství s Moskvou. Smlouva zahrnuje i spolupráci obou zemí jak tomu chtěly nadřazené zájmy Mosky. Dynamická neutralita je těžší a větší riziko než statická neutralita. Moskva Helsinky nyní potřebuje obzvlášť naléhavě viz Helsinskou konferenci o bezpečnosti v Evropě, ve vztahu k NDR atd. Finové však musí za to nutně platit ztrátou důvěry u ostatního světa jak potvrdilo hlasování OSN, kdy finský delegát Max Ja-cobsen podporovaný Sověty neprošel.

Výměna legitimací v SSSR.

Podle rozhlasové stanice "Deutsche Welle" chystá se v SSSR výměna stranických legitimací. Celá akce se připravuje již několik let a má zahrnout tři skupiny členů strany, kteří nebudou prověřeni:

1. budou to ti, jež se neúčastňují stranického života,
2. nevedou vzorný stranický život, hlavně t.zv. pijakní,
3. u těch pracovníků jež neplní plánované úkoly - teshničtí pracovníci, úředníci, ředitelé atd.

Ti pracovníci, jež nebudou prověřeni, čeká samozřejmě vyloučení ze strany. Účelem celé akce je tak jak tomu bylo vždy v minulosti vystrašit stranické řady tak aby se polekaly a byli povolnější a poslušnější. Kolos sovětské strany v současné době čítá asi 15.000.000 členů. V evidenci členstva je mnoho nepořádků - někteří členové jsou 2x evidováni, často i zemřelí /mrtvé duše nejsou typické jen pro carský režim/. Jinak ovšem, kdo zná chod tohoto gigantického aparátu ví že strana nemusí čekat chce-li vyloučit nějakého neposlušného člena až na tuto vyjimečnou příležitost. Výměna legitimací bude probíhat asi 2 roky.

Boris Levický

Pravidelné vysílání rozhlasové stanice "Deutsche Welle".

6,30 - 7,00	vlny 31,41	9650,7130 KHz
11,00 - 12,50	vlny 41,49	7130,6040,6140 KHz
18,45 - 20,30	vlny 25,31	11865,9554 KHz
22,00 - 22,45	vlny 31,41	19650,7280 KHz

Sacharov aneb konec nedotknutelných.

Bruselský deník "Le Soar" uveřejňuje tuto stáť jako komentář k útoku "Literaturnoj gazety" na známého atomového vědce, nositele Nobelovy ceny a otce ruské vodíkové bomby Sacharova. "Literaturnaja gazeta" ve svém článku nazývá Sacharova osvíceným politickým prostředkem a pokrytcem, který přijímá poklony Západu. Je to opět první veřejný útok proti Sacharovovi od roku 1968 kdy uveřejnil svůj manifest s názvem "Žaluji".

Všeobecně se to posuzuje jako konec období, kdy se činnost Sacharova a přátel z dosud neznámých důvodů pardonovala a je na bíledni, že nastane přísnější etapa. Zdá se, že tento útok nastal po tom, kdy Sacharov překročil hraniční tím, že poslal otevřený list nynějšímu šéfovi sovětské bezpečnosti a členu politbyru Andropovovi. V tomto listě Sacharov žádal propuštění některých svých přátel z vězení. Na příklad třicetletého Iljiče zakládajícího člena Společnosti pro lidská práva, dr. Grossmana odsouzeného na 7 let do tábora nucených prací za kritiku zneužívání psychiatrie v Sovětském svazu v boji proti svým odpůrcům, ing. Borisova odsouzeného do tábora za protest proti okupaci Československa atd. O tom, že nastane přísnější etapa lze usuzovat z dalších zatčení při nichž byl postižen i syn známého sovětského generála Jakira, odsouzeného v procesu s maršálem Tučačevským k trestu smrti Pjotr Jakir. Spolupracovník Sacharova známý vědec Čalidze byl přinucen k nucené emigraci, když mu byl odmítnut návrat do Sovětského svazu. Opozice režimu v Sovětském svazu je tedy těmito opatřeními zahrnuta do bezmocnosti a zůstává jí jen podpora světového veřejného mínění.

Vylučování ze strany v Egyptě.

Ve švýcarském tisku se objevil článek o vyloučení 90 egyptských intelektuálů ze státní strany Arabský svaz. Většinou se jedná o žurnalisty jež tím ztrácejí své zaměstnání. Nejzajímavější na tom je, že téměř všichni mají revoluční minulost. Většinou se jedná o levicové intelektuály jež původně byli komunisty. Chruščov požádal Násira o jejich propuštění z vězení, kam byli po rozdrčení strany uvrženi. Několik nejnadanějších z nich přijal šéfredaktor známého káhirského listu "Al ahran" a zdůvodňoval to tím, že jsou potřebné různorodé názory k fundované diskuzi na stránkách tisku. Několik jmen jako Idris, Luis Avada jsou nejznámější. Nejvíce jich bylo propuštěno z vládního listu "Al Gumhurija". Komunistický deník z Bejrútu "Al Nida" to zavrhuje a nechápe tento postup presidenta Sadata. Rovněž byli vyloučeni i redaktoři komunistického časopisu "Ak Talia".

Ekonomická spolupráce USA s Východem.

V Moskvě byla podepsána 20 roční smlouva o nákupu umělých hnojiv za sovětský čpavek a močovinu v hodnotě 3 miliard dolarů. Zároveň se rozběhlo jednání o společném využívání zemního plynu v SSSR. Jednání z americké strany vede dr. Hammer, který obhajuje účelnost takových to investic, proti útokům, které tvrdí, že místo investování do nejistého sábiřského plynu raději investovat doma v USA.

Na návštěvě v Americe hostila firma Pepsico ministra obchodu SSSR a došlo k dohodě o prodeji některých amerických nápojů v SSSR. Nový americký obchodní zástupce cestuje do Moskvy a Bakuřešti k projednávání dalších obchodů.

Vztahy mezi Bulharskem a Jugoslávií.

Jugoslávská agentura "Tanjug" hlásila, že stále trvají problémy jež zatemňují vztahy mezi oběma zeměmi. Je to hlavně "makedonská otázka". Kontakty touto směru jsou užitečné oboum stranám. Známy komentátor záhřebského rozhlasu Sundič hlásil, že občasná bulharská prohlášení o neexistenci makedonského národa je vážné a k uspokojení Jugoslávie nestačí ubezpečení o záruce hranic národů Jugoslávie.

Vysílání Moskvy pro Čínu.

Vysílač Moskvy "Mír a pokrok" pro Čínu v tomto týdnu hlásil v čínské řeči komentář v němž napadl předsedu EKS Číny Mao-tse-tunga a hysterický se tázal co udělal Mao proti americkým základnám v blízkosti Číny. Stěžoval si dále, že čínští předáci jsou srozuměni se stavem, který zavedly USA v Asii. Je prý to opuštění skutečných zájmů čínského národa. Rovněž kritizoval i poslední komuniké z návštěvy poradce amerického presidenta Kisingera, kde prý nebylo ani zmínky o Tchajwanu.

Anglická verze časopisu "Sovětskaja Rosija" opět ubezpečovala Čínu, že Sovětský svaz nemá vůči Číně žádných územních požadavků.

Z knihy Henri Barbusse " S i a l i n " .

"Udělalí ze mne odborníka v čistění chlívů v departmentu války"./1919/.

"Popoháním a hubuji každého, komu je toho třeba. Doufám, že brzy bude zase všechno v pořádku. Buďte přesvědčen, soudruhu Lenine, že nešetřím nikoho - ani sebe, ani jiných - a že obilí vám přece jenom pošleme." /r.1919/.

"Dělám a budu dělat všechna potřebná opatření, dokonce i důstojníky a velitele, kteří zrazují naši věc, budou sesazovat - přese všechny formální potíže, bude-li třeba, odklidím si je z cesty třeba násilím. Rozumí se, že všechnu odpovědnost za to беру na sebe."/r.1918/.

Leninův telegram republikánské válečné radě r. 1918 :

"Z okolí Permu dostáváme několik informací od strany, upozorňujících na opilství a katastrofální stav 3. armády. Myslím poslat tam Stalina".